

Tíðargreinin verður skrivað av skiftandi fólki, sum ikki dagliga eru knýtt at blaðnum. Evnini eru ymisk, men viðgera øll okkurt evni, sum er viðkomandi fyri tíðina júst nú.

Carl Jóhan Jensen

Rithøvundur

støðum, eg eri komin at kenna tað seinasta hálvfjórða ári. Kenna sum eg kenni Kongabrunna, Áarvegin, Gundadal ella leiðina til og frá flogvøllinum í Vágum.

Men spakuliga, heilt spakuliga datt hetta drey-m-kvirru-hvørkið aftur í gerandisdagin. Aftur í skil ella okkurt slag av skili. Himmalin blánaði. Eg var ikki einstaddur á mánanum. Eg var á jörðini. Millum onnur. Óavskildraður frá kenslunum. Men nú vildi so til, at dymbildagagestirnir úr Föroyum vóru fleiri enn hesi bæði, sum gistu hjá okkum. Hini trý hövdu leigað sær eina íbúð við Vleurgat-götuna. Einar tíggu, fimtan minuttir at ganga haðani, ið vit búgva beint við markið millum býarpartarnar Ixelles og Uccle. Alt vit hövdu ætlað saman við gestunum, hesar dagarnar, tey dvaldu her, sjálvandi farið fyri skutur og mutur. Hvørt savn stongt og fólki staðiliga mælt frá at fara óneyðugar ferðir um býin við toki, sporvogni ella bussi. Men dýrðarveður var henda dagin. Sólin frammi og lýtt eftir árstíðini. Her er skógur tætt við, *Bois de la Cambre*, gamal veiðiskógur hjá belgiska aðalinum er mær sagt. Vit gjördu av at fara ein gongutúr í skóginum. Fyrr enn ikki. Har var lítið fólk um vegir. Manntómt at kalla. Men sum vit ganga í hesum enn óleyvsprotna skógi og eg sum sagt dottin aftur í okkurt, sum líktist gerandisskili, kom eitthvørt annað upp innan í mær. Upp úr hjartanum. Okkurt, sum vildi avsiga tað upplýsta umhvørvið, tað viðskygni sinns og sálar, ið eg javnan vil gabba mær av annars. Okkurt balstýrið og naskt. Ja, okkurt, ið sannaði orðini hjá evangelistinum, at úr hjartanum koma illar hugsanir og tað, sum ger menniskjuna óreina. Illar hugsanir. Ja, tað við lít. Tankar av tí Trump-etiska slagnum. Ein skalving av tónum í hevnisöknnum duri. Djævilsks ynski um alt tað, ið hetta muslimska pakkið átti uppiborið fyri at spreingja sakleyst fólk í fillur í Guðs navni. Mátti Guð teirra hata kropparnar út um ytstu mörk alheimsins. Senda teir í brennheitasta helviti og lata sjeyti ferðir sjeyti illmoyggjar, jarn-tentar, tyggja manndómin undan teimum í allar ævir.

Tað var ikki fyrr enn vit vóru leys av skóginum aftur og væl tað, stödd í handilsgötuni omanfyri hjá okkum, Vanderkinderen, at eg fekk meg burtur úr hesum og til vits so toluliga. Vit komu fram við einum lítlum handli niðarlaga í götuni. Menn stóðu í trunki samanuttanfyri. Myrkleittir. Av miðeysturlenskum ella norðurafríkanskum uppruna.

Rannveig Hovgaard, Kate Sanderson, Carl Jóhan Jensen og Erla Olsen

Teir tosaðu saman á fronskum. Kváðir. Ikki tí at eg skilji franskt so væl, men at tað vóru dagsins hendingar, teir hövdu frammi, hesir menninir, tað bæði hoyrdist og sást á øllum brögðum. Onkur av gestunum spurdi meg nú, hvussu tað var við muslimunum her í Brüssel. Sjálvandi hoyrt okkurt graml í miðlunum um *Molenbeek*. Tann býarparturin hevur seinastu mánaðirnar fingið tað ámælið at vera ein gróðurstöð fyri muslimskt yvirgangsvirksemi. Men hóast býarparturin kanska hevur verri orð á sær enn áneyðir eru til, so skerst ikki burtur, at fleiri av teimum, ið so ella so, vóru uppi í yvirganginum í París í fjór og nú í Brüssel, nettupp hava sín uppruna í *Molenbeek*. Í *Molenbeek*, sum síðani í tretivuárunum

mest at kalla hevur verið fyri ein fátækraþýling at rokna, býr nógv meiri fólk av útlenskum uppruna enn í øðrum býarpørtum. Serliga fólk úr Norður-Afrika, t.d. Marokko. Hví so er, hevur helst við ta samfelagsstöðu hesum fólki hevur verið lagað alt frá fyrstantið. Tá ið tey komu higar. Ofta fleiri ættarlið síðani. Litið var á tey tá sum ískoytisarbeiðsmegi og teimum ætlað at taka á seg störv – láglönt störv – sum heima fólkið ikki skoytti um sjálvt. Tað er ikki ovsagt, at muslimar av innflytaraætt sum heild – og ikki síðst úr Norður-Afrika – eru fyri vanbýti. Tey hava tey lægstlöntu störvini (um tey fáa arbeiði yvirhövur). Búgva við tær lakastu göturnar í teimum ringastu býlingunum í trongum

íbúðum. Tey eru skjótt sagt ein lágstöðubólkur, ein undirstætt í undirstættini. Slíkir vanbýttir bólkar hava (eins og Hannah Arendt í greining síni av stöðuni hjá jöðum í Evropa í seinnu helvt av nítjandu og fyrru helvt av tjugundu öld vísti á) lyndi til at draga fordómar á seg. Fordómar, sum aftur veikja stöðu teirra í samfelagnum, enntá gera hana ólíðiliga. Og orsökkin er einföld. Slíkir minnilutar eru valdaleysir allar vegir, hava hvørki búskaparlíga ella politiska ávirkan, sum munar. Tískil eru teir eisini hentir at skapa meirilutanum eina figgindamynd úr, eina nógv avgjörda og skeplaða figgindamynd. Eina figgindamynd, sum rættvísger mismun. Og mismunurin er sjónligur, men í senn eisini fittligur at dylja yvir sum

so mangt annað misjavnt í samfelagnum her, eitt nú biddararnar á götunum allastaðni. Tí gamaní er mismunurin ikki stovnsskipaður sum Apartheid var í Suður-Afrika. Fyri tað er hann ikki minni veruligur. Eitt nú er arbeiðsloysið millum fólk av muslimskari innflytaraætt munandi hægri enn í samfelagnum annars. Atgongd til útbúgving verri og so frameftir. Ein vaksandi partur av teimum ungu muslimunum (tey sum eru annað, triðja ella kanska fjórða ættarlið frá upprunaligu innflytarunum) hava sostatt í mongum förum smálíg útlit til nakra framtíð, aðra enn arbeiðsloysi og almannastuðul. Tey eru född og uppvaksin her. Bondini, sum upprunaættarliðið hevði til bygdina, býlingin ella götuna, haðani tey komu (t.d. úr Marokko), tilknýtið til mál, trúgv og siðir, alt hetta, sum brynjar tilflytaran við toli, ja, sjálvt tann kenslan, at mismunurin her hóast alt var frægari enn armóðin heima, alt tað vil dragna hjá tí yngra fólkinum. Tey eru jú ikki tilflytarar, alt tey eru av tilflytaraætt. Tey legna seg eftir vesturlenskum lívslagi, avvitandi ella óavvitandi. Upprunin er ikki ein möguleiki hjá teimum. Ein heimstaður at venda aftur til. Hvørki so ella so. Og kortini eru tey ikki fulltikin partur av samfelagnum. Ikki fullgóð. Ikki fullbelgisk. Soleiðis virkar mismunur. Og ein avleiðing er, at summi, nokkur örfá, siggja sær ein útveg úr síni lágstöðu í islamskari veking. Eini veking, sum hevur söguligar røtur í uppreistrarrørslum móti vesturlenskum hjálandaveldi í nítjandu öld, eitt nú Mahdist-rørsluni í Sudan í átjanhundrað og fýrsunum. Eini veking, ið ikki bert eggjar til endurnýggjaðan strangleika í trúnni, men eisini halgar yvirgang og harðskap í Guðs navni.

Nú er mismunur tó einaferð soleiðis, at hann tolist best, tá ið hann ikki sviður at tær sjálvum. Men hóast mismunur eyðvitað ikki kann umbera slíkan fanansskap sum tann móti sakleysum borgarum á Zaventem-flogvøllinum og á Maalbeek-stöðini í farnu viku, so er hann kortini óumberliga við til at greiða götuna fyri muslimskum yvirgangi í Evropa og er harvið partur av einum trupulleika, sum undir ongum umstøðum loysist við Trump-etiskum blástri um øll miðlatorg og tún.

Spyrst so livst

Blómubreiðsla uttanfyri keyppskálan

Loi götan har Maalbeek-stöðin er